

Bognoter

Carsten Strøby Jensen, *Arbejdsmarked og europæisk integration. En sociologisk analyse af den europæiske models etablering i EU*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1995, 428 s.

For nogle år siden etableredes under ledelse af arbejdsmarkedsforskerne Jesper Due og Jørgen Steen Madsen et stort anlagt forskningsprojekt - FAOS - om arbejdsmarkedsorganisationernes sociologi. En del af dette projekt vedrører „Den danske aftalemodel i nationalt og internationalt perspektiv“. Denne bog af Carsten Strøby Jensen indgår sammen med det tidligere udsendte storværk om „Den danske model“ i denne del af projektet.

Bogen behandler spørgsmålet om det europæiske samarbejds betydning for arbejdsmarkedet og for arbejdsmarkedsorganisationerne i EU-landene. Analysen af udviklingen af et fælles europæisk arbejdsmarked og udviklingen af en overnational regulering er det centrale tema.

Bogen indeholder en meget grundig behandling af de industrielle relationer i Europa, herunder forskellige modeller for organiseringen heraf. Den gennemgår den europæiske unions udvikling og specielt udviklingen af den sociale dimension. Etableringen af en institutionel orden for arbejdsmarkedsrelationerne i EU belyses gennem tre case-studier.

Bogen er et vigtigt - og uundværligt - bidrag til forståelsen af forholdet mellem den danske model og udviklingen af en europæisk model for arbejdsmarkedsforhold, samt for forståelsen af den sociale dimensions placering i EU-samarbejdet og konsekvenserne heraf for arbejdsmarkedets organisationer.

FAOS-projektet er på mange måder et pioner-projekt, og som sådant er det særdeles værdifuldt. Blot kunne man ønske sig, at de mange murstens-tykke værker fra projektet ville blive fulgt op af kortere og mere præcise publikationer. Det ville øge såvel den faglige som den folkelige forståelse af projektets resultater.

Jacob A. Buksti, MF
ekstern Lektor
Institut for Statskundskab
Københavns Universitet

Norberto Bobbio, *Højre og Venstre - årsager til og betydning af en politisk skelnen*, København: Hans Reitzels Forlag, 1995, 136 s., kr. 148,00.

Italienerne har en gammel tradition for skarpsindig politisk analyse - som ovenikøbet læses af den italienske borger. Den 86-årige Norberto Bobbios bog er et eksempel. Den er allerede solgt i ikke mindre end 400.000 eksemplarer. Den er blevet diskuteret - stormfuldt - i den italienske presse og i landets mange tidsskrifter. Og så er der endda ikke tale om småsnak, men om en seriøs filosofisk analyse af et begrebspar, som siden den franske revolution har spillet en stor rolle i den politiske samtale, og som har fået mange tolkninger og anvendelser inden for politologiens empiriske tradition.

Norberto Bobbio analyserer meningen med begreberne. Han er ikke tilfreds med, at de lever inde i vores hoveder - han vil have dem frem til beskuelse. Når han ender med at se „venstre“ og „højre“ som

Bognoter

Carsten Strøby Jensen, *Arbejdsmarked og europæisk integration. En sociologisk analyse af den europæiske models etablering i EU*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1995, 428 s.

For nogle år siden etableredes under ledelse af arbejdsmarkedsforskerne Jesper Due og Jørgen Steen Madsen et stort anlagt forskningsprojekt - FAOS - om arbejdsmarkedsorganisationernes sociologi. En del af dette projekt vedrører „Den danske aftalemodel i nationalt og internationalt perspektiv“. Denne bog af Carsten Strøby Jensen indgår sammen med det tidligere udsendte storværk om „Den danske model“ i denne del af projektet.

Bogen behandler spørgsmålet om det europæiske samarbejds betydning for arbejdsmarkedet og for arbejdsmarkedsorganisationerne i EU-landene. Analysen af udviklingen af et fælles europæisk arbejdsmarked og udviklingen af en overnational regulering er det centrale tema.

Bogen indeholder en meget grundig behandling af de industrielle relationer i Europa, herunder forskellige modeller for organiseringen heraf. Den gennemgår den europæiske unions udvikling og specielt udviklingen af den sociale dimension. Etableringen af en institutionel orden for arbejdsmarkedsrelationerne i EU belyses gennem tre case-studier.

Bogen er et vigtigt - og uundværligt - bidrag til forståelsen af forholdet mellem den danske model og udviklingen af en europæisk model for arbejdsmarkedsforhold, samt for forståelsen af den sociale dimensions placering i EU-samarbejdet og konsekvenserne heraf for arbejdsmarkedets organisationer.

FAOS-projektet er på mange måder et pioner-projekt, og som sådant er det særdeles værdifuldt. Blot kunne man ønske sig, at de mange murstens-tykke værker fra projektet ville blive fulgt op af kortere og mere præcise publikationer. Det ville øge såvel den faglige som den folkelige forståelse af projektets resultater.

Jacob A. Buksti, MF
ekstern Lektor
Institut for Statskundskab
Københavns Universitet

Norberto Bobbio, *Højre og Venstre - årsager til og betydning af en politisk skelnen*, København: Hans Reitzels Forlag, 1995, 136 s., kr. 148,00.

Italienerne har en gammel tradition for skarpsindig politisk analyse - som ovenikøbet læses af den italienske borger. Den 86-årige Norberto Bobbios bog er et eksempel. Den er allerede solgt i ikke mindre end 400.000 eksemplarer. Den er blevet diskuteret - stormfuldt - i den italienske presse og i landets mange tidsskrifter. Og så er der endda ikke tale om småsnak, men om en seriøs filosofisk analyse af et begrebspar, som siden den franske revolution har spillet en stor rolle i den politiske samtale, og som har fået mange tolkninger og anvendelser inden for politologiens empiriske tradition.

Norberto Bobbio analyserer meningen med begreberne. Han er ikke tilfreds med, at de lever inde i vores hoveder - han vil have dem frem til beskuelse. Når han ender med at se „venstre“ og „højre“ som

nært forbundet med ligheds- og frihedsbegreberne, er dette vel ikke nogen ny opdagelse. Man kan også på flere planer være uenig med ham, især når man bor i et land, hvor de to polære begreber har fået deres egen udformning i historiens løb. Men Bobbios argumentation, som er skarp og fair over for modstanderne, bør læses, hvis man herefter vil deltage i en seriøs diskussion om emnet.

Mogens N. Pedersen
Institut for Erhvervsret og Politologi
Odense Universitet

Preben Etwil og Carsten Petersen, *Offentlig økonomi - introduktion til teori og praksis*, København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1995, 267 s., kr. 285,00

Bogen er primært en elementær lærebog om den offentlige sektors økonomi i et økonomisk teoretisk perspektiv. En stor del af bogen er således optaget af den offentlige sektors allokering-, fordelings- og stabiliseringspolitiske målsætninger og af skatteteori og indkomstdannelses-teori. Derudover indeholder bogen kapitler om afgrænsningen af den offentlige sektor, om årsager til væksten i den offentlige sektor og om miljøøkonomi.

Ud over brugen som lærebog vil bogen være nyttig for dem, der har behov for i et lettilgængeligt sprog at få opfrisket nogle af de mange økonomiske begreber og teorielementer, der til stadighed flyder rundt i den offentlige debat.

De to forfattere henholdsvis har været og er ansat i Danmarks Statistik. Redegørelsen for de muligheder og problemer, der er forbundet med anvendelsen af de offentlige statistikker om den offentlige

sektor, er nok den bedst foreliggende på dansk. I en bog, der omhandler mange af de utallige konventioner i afgrænsningen af den offentlige sektor, burde forfatterne i litteraturlisten dog selv have holdt sig til foreliggende referencekonventioner, eksempelvis med oplysninger om forlag og udgivelsessted.

Peter Munk Christiansen
Institut for Statskundskab
Aarhus Universitet

Petersen, Nikolaj og Christian Thune (red.), *Dansk Udenrigspolitisk Årbog 1994*, København: Dansk Udenrigspolitisk Institut, 1995, 509 s.

Denne 16. årgang af årbogen er opbygget på samme måde som sine forgængere. Første del består af en række artikler, hvoraf den første - igen som i tidligere år - er skrevet af udenrigsministeriets direktør og omhandler dansk udenrigspolitik i 1994 mere generelt. De øvrige artikler behandler ændringer i det internationale system, dansk anerkendelsespolitik, dansk international miljøpolitik, Danmark, Tyskland og Visegradlandene og endelig USA's europæiske sikkerhedspolitik. Anden del, som er langt den fyldigste, gengiver en lang række væsentlige dokumenter vedrørende dansk udenrigspolitik, blandt andet danske indlæg ved forskellige internationale møder og debatter om udenrigspolitik i Folketinget. Tredje del indeholder en oversigt over forespørgsler, redegørelser, lovforslag mv. i Folketinget om udenrigspolitiske emner. Fjerde del er en oversigt over opinionsundersøgelser og femte del en bibliografi. Bogen afsluttes med et register, som imidlertid sætter brugerens tålmodighed på en